

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๒๒๖

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า สมควรให้เจ้าหน้าที่ฝ่าย
ทหารเป็นผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการตรวจเลือกทหารกองเกิน
เข้ารับราชการกองประจำการ และสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย
ว่าด้วยการรับราชการทหารให้เหมาะสมยิ่งขึ้น หัวหน้าคณะ
ปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕) (๑๐) และ (๑๑)
ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗

“ (๕) “อำเภอ” หมายความว่ารวมถึงกิ่งอำเภอด้วย

(๑๐) “ที่ว่าการอำเภอ” หมายความว่ารวมถึงที่ว่าการ
กิ่งอำเภอด้วย

(๑๑) “นายอำเภอ” หมายความว่ารวมถึงปลัดอำเภอ
ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอด้วย ”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
รับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๕ บุคคลซึ่งต้องลงบัญชีทหารกองเกิน ให้ลงบัญชีที่อำเภอดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลซึ่งบิดายังมีชีวิตอยู่ หรือถ้าบิดาถึงแก่กรรมแล้วมารดายังมีชีวิตอยู่ หรือถ้าทั้งบิดาและมารดาถึงแก่กรรมแล้วมีผู้ปกครอง ให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอท้องที่ที่บิดาหรือมารดาหรือผู้ปกครองมีภูมิลำเนา แล้วแต่กรณี

(๒) บุคคลซึ่งเกิดนอกสมรสและบิดามีได้จดทะเบียนรับรองบุตร หรือถ้ามารดาถึงแก่กรรมแล้วมีผู้ปกครอง ให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอท้องที่ที่มารดาหรือผู้ปกครองมีภูมิลำเนา แล้วแต่กรณี

(๓) บุคคลนอกจากที่กล่าวใน (๑) และ (๒) หรือบุคคลที่ไม่อาจลงบัญชีทหารกองเกินตาม (๑) หรือ (๒) ได้ ไม่ว่าด้วยกรณีใดก็ตาม ให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอท้องที่ที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนา ถ้าบุคคลนั้นไม่ปรากฏภูมิลำเนา ก็ให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอท้องที่ที่พบตัวบุคคลนั้น

เมื่อได้ลงบัญชีทหารกองเกินแล้วให้ถือว่าผู้นั้นมีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่อำเภอที่ได้ลงบัญชีทหารกองเกิน

ภูมิลำเนาทหารให้มีได้เพียงแห่งเดียว”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
รับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ทหารกองเกินซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์
และยังไม่ถึงสามสิบปีบริบูรณ์ เป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างที่จะต้อง
เข้ารับราชการทหารกองประจำการ และเมื่อต้องเข้ากองประจำ
การจะต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการมีกำหนดสองปี
ส่วนผู้ซึ่งมีคุณวุฒิพิเศษหรือเมื่อมีกรณีพิเศษ จะให้รับราชการ
ทหารกองประจำการน้อยกว่าสองปีตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
ก็ได้ แต่สำหรับผู้ซึ่งมีคุณวุฒิพิเศษนั้น จะอ้างสิทธิดังกล่าวได้
ต่อเมื่อได้แสดงหลักฐานต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวัน
ตรวจเลือก หรือต่อหน่วยทหารที่ตนร้องขอเข้ารับราชการในวัน
ร้องขอ

วันเริ่มเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ให้นับแต่วัน
ขึ้นทะเบียนกองประจำการ ในกรณีที่ทหารกองเกินเข้ารับ
ราชการทหารกองประจำการแล้ว แต่ยังไม่ขึ้นทะเบียนกองประจำ
การให้ไม่ได้ในวันที่ทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำ
การนั้น จะขึ้นทะเบียนกองประจำการภายหลังจากวันเข้ารับ
ราชการทหารกองประจำการก็ได้ และให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้น

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๕๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ ตุลาคม ๒๕๑๕

ทะเบียนกองประจำการตั้งแต่วันที่เข้ารับราชการทหารกอง
ประจำการ เมื่ออยู่ในกองประจำการจนครบกำหนดแล้ว ให้ปลด
เป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๑ ดังนี้

กองหนุนชั้นที่ ๑ เจ็ดปี

กองหนุนชั้นที่ ๒ สิบปี

กองหนุนชั้นที่ ๓ หกปี

ตามลำดับขึ้นไปจนปลดพ้นราชการทหารประเภทที่ ๑

บุคคลซึ่งสำเร็จการฝึกวิชาทหารตามหลักสูตรที่กระทรวง
กลาโหมกำหนดตามกฎหมายว่าด้วย การส่งเสริมการฝึกวิชา
ทหารและมีลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จะให้รับราชการ
ทหารกองประจำการน้อยกว่าสองปี หรือให้ขึ้นทะเบียนกอง
ประจำการแล้วปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๑ โดยมีต้อง
เข้ารับราชการทหารกองประจำการก็ได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์
และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่จะอ้างสิทธิดังกล่าวได้
ต่อเมื่อได้แสดงหลักฐานต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจ
เลือก หรือต่อหน่วยทหารที่ตนร้องขอเข้ารับราชการในวันร้องขอ
หรือต่อหน่วยที่ขึ้นทะเบียนกองประจำการ แล้วแต่กรณี ส่วน
ที่จะให้อยู่ในกองหนุนชั้นใดและเป็นเวลาเท่าใดนั้น ให้ปฏิบัติ

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๕๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ ตุลาคม ๒๕๑๕

เช่นเดียวกับการปลดทหารกองเกินที่ต้องเข้ารับราชการทหาร
กองประจำการตามวรรคสอง

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและสัสดีจังหวัดออกหนังสือสำคัญ
ให้แก่ทหารที่ถูกปลดเป็นทหารกองหนุนไว้เป็นหลักฐาน หาก
หนังสือสำคัญชำรุดหรือสูญหาย ให้ผู้ถือแจ้งต่อนายอำเภอท้องที่
เพื่อขอรับหนังสือสำคัญใหม่ โดยเสียค่าธรรมเนียมฉบับละหนึ่ง
บาท แต่ถ้าการชำรุดหรือสูญหายนั้นเป็นเพราะเหตุสุดวิสัยก็ไม่
ต้องเสียค่าธรรมเนียม ”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติ
รับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๘๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราช
บัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๗ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๑๔ บุคคลดังต่อไปนี้ เมื่อลงบัญชีทหารกองเกิน
แล้วไม่เรียกมาตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการ
ในยามปกติ คือ

(๑) พระภิกษุ สามเณร และนักบวชในพระพุทธศาสนา
แห่งนิคมจีนหรือญวน ซึ่งเป็นนักธรรมตามที่กระทรวงศึกษา
ธิการรับรอง

ฉบับพิเศษ หน้า ๖

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๕๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ ตุลาคม ๒๕๑๕

---

(๒) นักบวชศาสนาอื่นซึ่งมีหน้าที่ประจำในกิจของศาสนาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และผู้ว่าราชการจังหวัด ออกใบสำคัญให้ไว้

(๓) บุคคลซึ่งอยู่ในระหว่างการฝึกวิชาทหารตามหลักสูตรที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร

(๔) นักเรียนโรงเรียนเตรียมทหารของกระทรวงกลาโหม

(๕) ครูซึ่งประจำทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่างๆ ที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวง ทบวง กรม หรือราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และผู้ว่าราชการจังหวัดออกใบสำคัญให้ไว้

(๖) นักศึกษาของศูนย์กลางอบรมการศึกษาผู้ใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการ

(๗) นักศึกษาของศูนย์ฝึกการบินพลเรือนของกระทรวงคมนาคม

(๘) บุคคลซึ่งได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ

(๙) บุคคลซึ่งได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกครั้งเดียวตั้งแต่สิบปีขึ้นไป หรือเคยได้รับโทษจำคุกโดย

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๕๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ ตุลาคม ๒๕๑๕

คำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหลายครั้งรวมกันตั้งแต่สิบปีขึ้นไป หรือเคยถูกศาลพิพากษาให้กักกัน

การไม่เรียกมาตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ในยามปกติ และการออกไปสำคัญตาม (๒) และ (๕) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ การเรียกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการนั้น ให้นายอำเภอออกหมายเรียกทหารกองเกิน ซึ่งลงบัญชีทหารกองเกินไว้ตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาตรวจเลือก ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ทหารกองเกินซึ่งถูกเรียกต้องมาให้คณะกรรมการตรวจเลือกทำการตรวจเลือกตามกำหนดหมายนั้น โดยนำใบสำคัญทหารกองเกิน บัตรประจำตัวประชาชนและประกาศนียบัตรหรือหลักฐานการศึกษามาแสดงด้วย ถ้าไม่มา

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๕๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ ตุลาคม ๒๕๑๕

หรือมาแต่ไม่เข้ารับการตรวจเลือก หรือไม่อยู่นกว่าการตรวจเลือกแล้วเสร็จ ให้ถือว่าทหารกองเกินนั้นหลีกเลี่ยงชัดเจนไม่มาให้คณะกรรมการตรวจเลือกทำการตรวจเลือก เว้นแต่

(๑) ข้าราชการซึ่งได้รับคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยปัจจุบันทันด่วนให้ไปราชการอันสำคัญยิ่ง หรือไปราชการต่างประเทศโดยคำสั่งของเจ้ากระทรวง

(๒) นักเรียนซึ่งออกไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) ข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในสถานที่ราชการ หรือโรงงานอื่นใด ในระหว่างที่มีการรบหรือการสงคราม อันเป็นอุปสรรคในการรบหรือการสงครามและอยู่ในความควบคุมของกระทรวงกลาโหม

(๔) บุคคลซึ่งกำลังปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยทหารในราชการสนาม

(๕) เกิดเหตุสุดวิสัย

(๖) ไปเข้าตรวจเลือกที่อื่น

(๗) บัวยไม่สามารถจะมาได้ โดยให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและเชื่อถือได้มาแจ้งต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือก

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๕๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ ตุลาคม ๒๕๑๕

กรณีตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องได้รับการผ่อนผัน เฉพาะคราวจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ซึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติ รับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราช บัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๗ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้บัญชาการกองพล เป็นผู้ มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจเลือกและคณะกรรมการชั้นสูง”

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๘ ทวิ มาตรา ๒๘ ตรี และมาตรา ๒๘ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗

“มาตรา ๒๘ ทวิ ให้ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม กำหนดตามมาตรา ๒๘ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจเลือกขึ้นใน ท้องที่แต่ละจังหวัด เพื่อทำการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับ ราชการทหารกองประจำการ โดยให้ประกอบด้วยนายทหาร สัญญาบัตรซึ่งมียศไม่ต่ำกว่าพันโทหนึ่งคนเป็นประธานกรรมการ นายทหารสัญญาบัตรซึ่งมียศหรือยศเทียบเท่าไม่สูงกว่าประธาน

กรรมการไม่เกินสองคน สัตว์จังหวัดหรือผู้แทนหนึ่งคน และ นายทหารสัญญาบัตรซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน ชั้น ๑ สาขาเวชกรรม หนึ่งคนหรือหลายคนเป็นกรรมการ ถ้าไม่อาจแต่งตั้งนายทหารสัญญาบัตรซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะดังกล่าวเป็นกรรมการได้ ก็ให้แต่งตั้งผู้อื่นซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้น ๑ สาขาเวชกรรม แทน

หน้าที่ของกรรมการตรวจเลือกและวิธีการตรวจเลือก ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๘ ตริ ให้ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม กำหนดตามมาตรา ๒๘ แต่งตั้งคณะกรรมการชั้นสูงขึ้นในท้องที่แต่ละจังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทนหนึ่งคน เป็นประธานกรรมการ เจ้าหน้าที่สัตตซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าสัตตจังหวัดหนึ่งคน และข้าราชการอื่นซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่าอีกหนึ่งคน เป็นกรรมการ กรรมการชั้นสูงต้องไม่เป็นบุคคลคนเดียวกับกรรมการตรวจเลือก

คณะกรรมการชั้นสูงมีอำนาจพิจารณาตัดสินกรณีที่มีคำร้องตามมาตรา ๓๑ หรือกรณีที่มีข้อขัดแย้งระหว่างกรรมการตรวจเลือกซึ่งทำคำชี้แจงเสนอขึ้นมา

คำตัดสินของคณะกรรมการชั้นสูงให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๘ จัตวา ให้นำอำเภอท้องที่ที่มีการตรวจเลือก
มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดสถานที่ทำการตรวจเลือก
- (๒) จัดเจ้าหน้าที่และเอกสารเกี่ยวกับการตรวจเลือก
เพื่อให้คณะกรรมการตรวจเลือกตรวจสอบได้ในวันตรวจเลือก
- (๓) จัดคนซึ่งมาตรวจเลือกให้รวมอยู่เป็นตำบลเพื่อฟัง
เรียกชื่อ
- (๔) สอบสวนบุคคลซึ่งร้องขอในเหตุต่าง ๆ แล้วมอบ
เรื่องให้คณะกรรมการตรวจเลือกพิจารณา
- (๕) ตรวจทานและบันทึกบัญชีเรียกของอำเภอตามผล
การตรวจเลือก
- (๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง "

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติ
รับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๘๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๖ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนมีหน้าที่
เข้ารับราชการทหารในการเรียกพลเพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชา
ทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อม และในการระดมพล

กระทรวงกลาโหมมีอำนาจกำหนดให้ทำการเรียกพลเพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อมพร้อมตามที่เห็นสมควร ส่วนการระดมพลให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

การเรียกเข้ารับราชการทหารตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงกลาโหมเป็นผู้จัดเตรียมและอำนวยความสะดวก และให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ดำเนินการเรียกและส่งทหารเข้ารับราชการตามความประสงค์ของกระทรวงกลาโหม

การผ่อนผันไม่ต้องเรียกหรือไม่ต้องเข้ารับราชการทหารตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

ข้อ ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๘๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๖ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนผู้ใดหลักเลียงหรือขัดขืนไม่เข้ารับราชการทหารในการเรียกพลเพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อมพร้อม หรือในการระดมพลตามมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงสี่ปี

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๕๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ ตุลาคม ๒๕๑๕

มาตรา ๔๗ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนผู้ใดหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนไม่เข้ารับราชการทหารในการเรียกพลเพื่อตรวจสอบตามมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินสามร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ข้อ ๑๑ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ